

STUDENTEN-WEEKBLAD.

Redacteuren: F. A. Bodenheim, J. B. H. Coenen, D. de Iongh Wz.,
A. C. A. Plasschaert, C. E. van der Stok, J. F. C. Wrede.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3,— per jaar.

De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

UITGEVER:
J. WALTMAN Jr.
DELFT.

Inzendingen, die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.

Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

BERICHT.

Eerstvolgende Redactievergadering ten huize van den heer J. B. H. COENEN.

De Redactie maakt er H.H. inzenders op attent, dat copie als drukwerk kan verzonden worden, (de enveloppe moet dan geopend blijven.)

Het aanstaande Lustrum van het D.S.C.

Nu er reeds een commissie is tot stand gekomen tot voorbereiding van de aanstaande lustrumviering, lijkt het me niet van belang ontbloeit dat er eens principeel gesproken wordt over de wijze waarop deze plaats zal hebben. Het is toch een feit, dat het studentenleven, zoowel als de opvattingen omtrent het student-zijn, in de laatste jaren dermate gewijzigd zijn, dat de vraag, in hoeverre de tot nog toe gebruikelijke wijze van lustrumviering nog in het tegenwoordig kader past, allezins gewettigd is. Waar vroeger het doorbrengen van een onbezorgde vroolijke tijd naast de studie het meest essentieele scheen van het studentenleven, eischt men thans in de eerste plaats van de studentenorganisaties, dat ze ons in de gelegenheid zullen stellen tot ontwikkeling en beweging op veelzijdig gebied; dat hunne voordeelen niet alleen aan ons tegenwoordig zijn te goede komen, maar ook en in de eerste plaats, dat ze ons zullen toerusten, met die veelzijdige ontwikkeling, die ons in onze latere loopbanen zoo zeer noodig zal zijn. Wie eenigszins gevolgd heeft, wat in de laatste jaren in inauguratie-, diës- en overdrachtsreden hieromtrent is gezegd (met misschien als eenige uitzondering, de zeer anachronistische Amsterdamsche inauguratie-rede van dit jaar), zal daarin ook de officieele erkenning van deze opvatting omtrent het wezen der studentencorpsen gevonden hebben.

Met die gewijzigde inzichten hebben ook machtswoorden als mos en traditie heel veel van hun vroegere kracht verloren, zoodat, waar vroeger oude gebruiken als geheiligd door de overlevering, onaantastbaar schenen, er thans een streven bestaat om de doelmatigheid hiervan eens aan een ernstig onderzoek te onderwerpen, en geringeschroom, om wat niet meer doelmatig, niet meer van onze tijd schijnt, door iets beters te vervangen. En dit is ook noodzakelijk, wil een Corps inderdaad jong en frisch blijven: dat de traditie zijn instellingen en gebruiken slechts in zooverre beheerscht, dat zij nimmer met zijn innerlijk wezen in strijd mogen zijn.

Nu is er geen Corpsinstelling, die zoodanig onder de macht der traditie staat als het lustrum en dat wel hierom, dat telkenmale een geslacht geroepen is, dit te organiseren, dat niet de minste ervaring hieromtrent heeft en dus uit den aard der zaak geneigd is, zich daarin te laten leiden, door wat vorige geslachten gedaan hebben. Dit is geloof ik wel de hoofdreden, dat het lustrum zoo lang zijn tegenwoordige vorm, in alle academiesteden vrijwel de zelfde, heeft kunnen behouden. Stellen we ons

eens voor, dat zonder dat er eenige traditie daaromtrent bestond, nu voor 't eerst een lustrum werd ingesteld ('t is trouwens nog zeer questieus of zonder die traditie dit in 't geheel het geval zou zijn); ik geloof niet, dat er dan iemand zou zijn, die in 't in zijn hoofd zou halen, hiervoor die feesten te organiseren, die thans het meest integreerende der lustrumviering vormen: maskerades en gecostumeerde bals.

De reden toch waarom een lustrum nog steeds recht van bestaan heeft, is, dat het een aanleiding geeft aan de menschen, die vroeger in ons Corps geleefd hebben, om nog eens hier terug te komen en aan de eene kant hier hun studiegenooten weer te vinden, aan de andere kant te zien, wat er geworden is van hun oud Corps met z'n verenigingen. Bij de meesten toch zal steeds een groote belangstelling blijven bestaan, voor wat eens een zoo groote plaats in hun leven innam en de opkomst der reunisten, geeft er ook voldoende blijk van, dat ze gaarne zich nog eens weer in hun studententijd willen verplaatsen. En nu is 't een feit, dat een meegemaakt lustrum voor bijna alle reunisten een teleurstelling is, dat het meerendeel zich in het studentenbeweeg niet meer op z'n gemak gevoelt en velen maar zoo spoedig mogelijk weer naar huis gaan.

De grond daarvoor ligt hier: dat er in de lustrumtijd zoo goed als niets terug te vinden is van het studentenleven zooals het in werkelijkheid is; dat in plaats van 't Corps wordt vertoond een troep in ridderpakjes patsende menschen, dat het presteeren der corpsverenigingen alleen bestaat in het organiseren van bals, en dat het eenige werkelijk studentachtige, dat er dan nog gedaan wordt, de kroegjolen zijn, waar het meerendeel der menschen al in z'n eerste jaar van heeft gewalgd. Dit alles gecombineerd met de noodige fuif- en dronkenmanstooneelen is dan ook de onsmakelijkste parodie, die er van ons Corpsleven te maken zou zijn, en het pleit in mijn oogen volstrekt niet voor reunisten in deze dingen vermaak te scheppen. Het is dan ook een feit, en dit is iets dat waarlijk wel eens mag gezegd worden, dat de reunisten die ten slotte een lustrum blijven meemaken, die in officieele speechen worden geroemd, omdat ze nog zoo goed met het tegenwoordig geslacht jong weten te zijn, waarlijk niet die zijn, welke uit belangstelling in 't Corps of wat daarmee in verband staat hier zijn gekomen, maar veelal die zijn, welke het studentenleven op de ongunstigste wijs hebben opgevat. De wijze waarop zich vele reunisten in de feestweek gedragen, is dan ook gewoonweg weezinwekkend. En voor een groot deel ligt de schuld van dergelijke toestanden aan de inrichting der feesten, die er als op berekend zijn om de ongunstigste kant van het studentenleven het patsen en zatlappen op de voorgrond te brengen en geen ruimte laten voor wie daaromtrent ernstiger meeningen mochten hebben.

Het is ook dwaasheid te meenen, dat de reunisten, het betere deel daarvan althans, dit verlangen; eenmaal hier zijnde trachten ze zich zoo goed mogelijk in de toestanden te schikken, maar bij het meerendeel blijft een gevoel van teleurstelling bestaan. Wanneer we dan ook een lustrum willen vieren dat nog werkelijk recht van bestaan zal hebben, dan dienen we op een geheel andere wijs een oplossing te zoeken van de vraag hoe we voor onze reunisten, de tijd die ze hier weer eens tusschen ons komen doorbrengen, zoo aangenaam mogelijk zullen maken. Mijns

insziens komt dat in de allereerste plaats in aanmerking hiervoor, dat we eens toonen, wat onze corps-vereenigingen presteeren. Hier toch vinden we onmiddellijk een punt, waar onze belangstelling met die der reunisten samentreft, en wat hen zelf ook onmiddellijk in aanraking brengt met het werkelijk studentenleven, waardoor ze weer in eens terug worden verplaatst in de tijd toen ze zelf hun beste krachten daaraan wijdden.

Dat inderdaad de belangstelling der reunisten daarvoor nog groot is, is bij ons wel overtuigend gebleken bij de lustra, die voor twee jaar door Apollo, verleden jaar door Laga gevierd zijn, en waar wel duidelijk werd bewezen, dat we met dergelijke dingen de reunisten een groot genoegen kunnen doen. Trouwens wanneer we voor ons zelf denken en eens willen laten zien wat nu eigenlijk ons Corps is, dan is het toch een veel prettiger gedachte, dit niet te doen, zooals nu volgens de conventie de student is, maar het Corps te laten zien in de dingen, waar we ons wezenlijk mee bezighouden. Ik kan natuurlijk hier niet in verdere beschouwingen treden, hoe dit alles te verwezenlijken zou zijn; ik heb alleen willen uitspreken als mijn overtuiging, dat in deze richting de lustrumquestie moet worden opgelost.

Ook tulle men dit niet te gering. Het is speciaal in de lustrumtijd, dat de buitenwereld zijn meeningen opdoet omtrent de studentenmaatschappij, dat het Corps zijn reputatie vestigt. En nu is niets meer in staat, om voeding te geven aan de nog zeer verbreide meening, dat de studenten in hoofdzaak menschen zijn, die geld stuk slaan en dronken zijn, dan de huidige lustra.

En dit is voor ons niet alleen onaangenaam, die weten, dat het fond van ons studentenleven iets geheel anders is, die juist in de eerste plaats hierin zoeken een bevrediging van ons streven naar veelzijdige ontwikkeling; maar bovendien een gevaar voor het voortbestaan van het Corps. Want het peil der menschen die tegenwoordig in Delft komen is waarlijk niet zóó, dat een fuivend en geldstukslaand Corps groote attractie voor hen zal hebben, en juist door te toonen in een tijd, dat de algemeene aandacht op ons gevestigd is, dat het studentenleven ons geheel andere dingen geeft, dan een gelegenheid om te fuiven en geld te versmijten, zullen we moeten voorkomen, dat het percentage der in Delft studeerenden, die lid van ons Corps worden, voortdurend afneemt.

Men hoort veel in de lustrumtijd spreken van de eer van 't Corps ophouden, maar men moge zich hierbij wel eens ernstig afvragen, waar men grooter eer in stelt, lid te zijn van een Corps, dat schittert door dure feesten, of van een, dat door z'n innerlijke kracht onze behoefte bevredigt naar leven en ontwikkeling.

J. F. L.

De Redactie stelt gaarne hare kolommen open voor hen, die iets wenschen te zeggen over lustrumviering in het algemeen en over de viering van het aanstaande lustrum van het D. S. C. in het bijzonder.

Hollandsche Studenten aan Buitenlandsche Hoogeschoolen.

't Is een ons allen zeer wel bekend feit dat een groot aantal Hollandsche jongelui hun opleiding tot ingenieur in 't buitenland ontvangen. Nooit heeft evenwel iemand er bij stilgestaan dat hunne leefwijze, hun studie ons geheel onbekend is, hoe zij de band die hen nog met Nederland bindt, trachten aan te halen, we weten het niet. Dit beschouw ik als eene groote fout, want evenmin als er iets is dat ons naar hen doet omzien, denken zij aan hunne collega's in 't vaderland.

Hunne Hollandsche geest moet verflauwen en zij verduitschen, verfranschen, verengelschen. Wel trachten zij dit daar verscheidenen hunner te samen studeeren nog zoo veel mogelijk te voorkomen door zich onderling aan te sluiten en Hollandsche vereenigingen te vormen. Hoe weinig dergelijke corporaties aan hun doel beantwoorden weet ik bij ondervinding. Men zal er zijne moedertaal niet zoo gemakkelijk door verleeren, of liever men zal de vreemde taal niet zoo gemakkelijk machtig worden doch na één half jaar tijds denkt en leeft men niet meer als een Hollandsch student.

Daar waar slechts enkele landgenooten zich afzonderlijk en onderling verstrooid aan buitenlandsche hoogeschoolen bevinden worden zij in minder dan geen tijd hun landaard geheel ontrouw.

Dat dergelijke ingenieurs onder vreemden gerekend worden, dat zij hunne machines etc., bij buitenlandsche fabrieken bestellen, dat ze hunne ondergeschikten uit vreemdelingen zullen kiezen het valt geenszins te verwonderen.

Meer direct werkt ons isolement ook nadeelig. Hoe vaak gebeurt het dat een Delftsch ingenieur zijne studiën nog in 't buitenland wenscht voort te zetten en hoe lastig valt 't hem dan omtrent buitenlandsche hoogeschoolen informaties te krijgen.

Ook gedurende onze studententijd zijn er velen die in de vacaties liefst in 't buitenland practisch werken — hetgeen zeker zeer begrijpelijk is — en zij weten hoe lastig 't dan veelal is om gewenschte recomandaties te verkrijgen. Voor beide partijen zou 't dan zeker wel 't best zijn zoo b.v. een Akenaar en een Delftenaar in Frankrijk samen konden werken.

Er zijn misschien weinig betrekkingen die zoo cosmopolitisch zijn als die van ingenieur. Laten zij dus die daartoe 't best in de gelegenheid komen voor alles trachten altijd door Hollander te blijven de Hollandsche naam in den vreemde hoog te houden en hierom hen die reeds als student daartoe in de gelegenheid zijn steunen en in dit streven bijstaan.

Hierop is dan ook mijne overtuiging gegrond, dat aansluiting heel goed zou kunnen werken. Verder dat de voor de hand liggende weg om dit doel te bereiken: de zooveel mogelijke verspreiding van het Weekblad is. Laat ieder daarom die vrienden of bekenden aan buitenlandsche academies heeft meewerken door hen op te wekken tot dit doel en onder hen abonneés en vooral goede correspondenten te werven.

Als deze proefballon goed mocht opgaan, misschien is er dan op een volgend lustrum, waar Hollandsche studenten uit 't buitenland vertegenwoordigd zijn, gelegenheid tot het sluiten eener nauwere bond.

J. G. BULL.

De Redactie is het volkomen eens met wat Bijl schrijft en zal trachten correspondenten te krijgen in verschillende buitenlandsche universiteitssteden.

Is Macht Recht?

Wat nu is geschied toont zoo duidelijk het onzedelijke, dat schuilt in het zich zelf over den kop gegroeide kapitalisme, dat er slechts enkelen, zeer enkelen zijn, die nu aan de zijde van den fabrikant staan, die nu nog zeggen dat hij het recht had, te doen, gelijk hij deed. Dit geval, waarvan de brutaliteit te ver gaat, heeft allen opgeschrikt en alle partijen, alle kranten staan aan de zijde van het beleedigde proletariaat, of zoo zij al niet openlijk de zijde van het bedrogen volk kiezen, zoo houden zij zich neutraal en dat zegt veel, zeer veel voor de bladen, die anders direct de zijde van den kapitalist kiezen. Ja toch één blad is er, dat Van Heek verdedigt, maar voor wie weet, wie de Nieuwe Courant oprichtten, wie daarin de aandeelhouders zijn, behoeft dit geen verwondering te baren: dat de Twentsche fabrikanten hun eigen standpunt verdedigen, dat zal wel niemand bevreemden.

Ik wil hier eenige feiten vermelden die ons een beter inzicht in de zaak doen krijgen.

In het jaar 1896, na de invoering van de nieuwe machines, verdienden de arbeiders f 2,80 per 100 dekens, wat dus bij een productie van 300 dekens per week geeft f 8,40. Dit bleef zoo, tot 1900, toen het loon verlaagd werd tot f 2,30 per 100, wat na lang praten f 2,40 werd.

Eindelijk stelde de firma het loon vast op f 2,20 en hiermede brak de staking uit. (Voor andere soorten dekens, waren de prijzen per 100 anders, doch de loonen kwamen per week toch op hetzelfde neer en daalden eveneens). In de Nieuwe Courant heet het dat de loonen op peil gehouden moeten worden (dit gebeurt met de winsten zeker eveneens?) Hoe harder de arbeiders werken, hoe meer dekens ze afleveren en hoe minder loon, ze telkens verdienen. Dit is dus je ware uitzuigstelsel. Dat gaat volgens een meetkundige reeks. Hoe harder je werkt, hoe meer dekens je aflevert, verlaagt men nu het loon dan werken ze weer harder om op het vorige peil te komen, zijn ze

daar, dan verlaag je weer en ze werken nog harder. Op die manier verdient de fabrikant nog meer en keert evenveel loon uit. Is de arbeider oud en afgeleefd, dan kun je hem op straat zetten en kan men jonge, nieuwe arbeidskrachten nemen. De arbeider is volmaakt vrij en we leven in een vrij, o zoo vrij land.

Door de staking der \pm 180 dekenwevers leed de fabriek nogal een bankroetje en zie tot grooten schrik der firma, steunden de andere werklui, van hun weekloon, de stakers. Dat mocht niet en dus kwam de bedreiging: wanneer voor 1 Februari de staking niet geëindigd is, dan zet ik jullie allemaal op straat. Hieruit trek ik nu een regel en een vraagstuk. De regel is: Een werkman mag zijn zuur verdiend weekloon niet naar eigen goedvinden gebruiken, zelfs dan nog heeft de fabriekseigenaar er iets over te zeggen. Het vraagstuk geef ik op aan de heeren vrijzinnig-democraten.

Gegeven: het bovenstaande geval.

Gevraagd: Temper nu den klassenstrijd.

(Oplossingen zal de redactie wel willen inwachten; prijs een tiende zetel in de Kamer).

Voor wie over het fabrikanten-argument, dat de andere fabrieken niet konden werken, indien de dekenweverij stil stond, willen oordeelen, diene dat de dekenweverij hoofdzakelijk werkt met den afval der andere fabrieken.

Door machtsmisbruik wilde hier de fabrikant het solidariteitsgevoel van den arbeider den kop indrukken. Dat zijn de liberale heeren, en eens, doch dat is zeker lang, heel lang geleden, was liberaal het ideaal van vrijheid.

Moet ik u nog meer vertellen, om ten duidelijkste te doen zien, dat hier het recht aan de zijde der arbeiders is, moet ik u melden dat door hen (de arbeiders) talloze pogingen gedaan zijn om verandering te brengen in het plan hunner patroons. Hoe niets hielp, noch de benoeming van een verzoeningsraad door de Kamer van Arbeid, noch een voorstel tot bemiddeling gedaan aan Burgemeester en Commissaris der Koningin en hoe toen ten laatste Minister Kuyper een poging tot bemiddeling deed, deze op hooghartige wijze van de hand gewezen werd. (Dit hadden de arbeiders eens moeten doen).

En zelf voelen zij zich ook zwak, de heeren fabrikanten, daarvoor leze men slechts het ingezonden stuk van een der medefabrikanten, den heer B. W. ter Kuile, in het Centrum van Donderdag 13 Februari. Men oordeele zelf:

„Wanneer u M. de R. (hetgeen ik u niet toewensch!) „een been moet worden afgezet en een ex-dominé biedt „zich bij u aan om de operatie te verrichten, dan neemt „u hem dit niet kwalijk; de bedoeling is immers goed, „nietwaar? Maar u dankt beleefd voor de bereidwilligheid „en draagt de kunstbewerking liever op aan een chirurg, „denkende: dominé, hou je bij je preek!”

en verder:

„Nu is het wel „de meer en meer gebruikelijke weg”, „dat advokaten, ex-dominé's, kapelaans, ondermeesters en „oude jonge juffrouwen, die aan altruïsme doen (allemaal „mensen doorkneed in fabriekszaken), zich als deskun- „digen opwerpen om het lot der arbeiders te verbeteren, „voor te schrijven hoeveel de mensen moeten verdienen, „hoeveel de werkgever voor ziekenfondsen, begrafenis- „gelden, pensioen etc. moet bijdragen enz. enz.”

Zoo gaat hij verder en heeft het o. a. ook over loonen in België, in Italië en de overproductie in Duitsland. (M. i. mag men de loonen van verschillende landen niet met elkaar vergelijken door de getallen klakkeloos naast elkaar te plaatsen). Wat het concurrentie-argument betreft, dit is voldoende weerlegd, door de uitspraak van de leden van het Internationaal Comité. Zij verklaarden uitdrukkelijk: „Hier is geen sprake van een noodzakelijken loonaftrek tengevolge van malaise, concurrentie als anderszins; hier is de loonaftrek willekeurig en een gevolg van het voor den arbeider verderfelijke „Manchestersysteem.”

Het spreken over Dr. Kuyper als over den ex-dominé vind ik minstens genomen laf. (Let wel het zijn niet de socialen die zoo praten, maar groot-industrieelen).

In dezen strijd staat dan ook een ieder aan de zijde der arbeiders, o. a. Talma, Ariëns, Dr. Schaepman; verder zie men het besluit van het Dagelijksch Bestuur van den Bond van R. K. Werklieden-vereeningen in het Aartsbisdom Utrecht (adviseur: Dr. Schaepman) waarin o. m. staat:

1°. dat de opgelegde loonsvermindering niet billijk mag worden genoemd;

2°. dat een goed beleid van de zijde der firma een bespreking met hare arbeiders over den voorgenomen maatregel wenschelijk had moeten doen achten;

3°. dat de redenen voor deze loonsverlaging aangevoerd niet als ter zake dienende of afdoende kunnen worden beschouwd;.....

6°. dat het twijfelachtig is of het fabrieksreglement onder de veranderde omstandigheden — de door de firma eigenmachtig opgelegde loonsverlaging — nog als geldig moet worden beschouwd.

In overeenstemming met zijn boven uitgesproken oordeel moet het Dagelijksch Bestuur besluiten met de verklaring:

dat de werkstakingen te Enschedé door de aangesloten Vereenigingen moreel en finantieel moeten worden gesteund.

Men dient er wel op te letten, dat men bij de arbeiders hier voor het meerendeel met Christelijke te doen heeft.

Laat een ieder zooveel hem mogelijk is helpen.

Bijdragen zal de heer N. G. Kam, Koornmarkt 6, gaarne opnemen en voor verdere verzending zal hij zorg dragen.

(Het materiaal voor dit stuk werd door mij verzameld uit: Minerva, Vox en Centrum, waarvoor hierbij aan genoemde bladen, mijn dank).

WREDE.

Als laatste bericht kan gelden dat Van Heek weer 2 fabrieken openzet, wat echter niet beteekent dat de uitsluiting opgeheven is.

Den Heer TH. v. D. WAERDEN.

(Vervolg).

Het kan mijn werk niet zijn uw laatste artikel uitvoerig te bespreken. Het materialisme in 't algemeen toch is van Christelijke zijde reeds al te uitstekend behandeld in dit blad, door den heer Bijl. En wat speciaal uw stuk betreft, ware dit een geregeld betoog geweest, bespreking ware in kort bestek mogelijk; nu het echter ontaard is in een misselijk insinueeren, waarvan elk deeltje stof tot aanmerkingen geeft, komt mij dit volmaakt onmogelijk voor. Ik raad echter de lezers aan, de artikelen van den heer Aengenent eens te lezen en dan zelf te oordeelen of een dergelijke toon en dergelijke bestrijding bij stukken van die kwaliteit past.

Ik zal mij daarom beperken tot het aanstippen van de mij meest frappeerende onnauwkeurigheden en in het beantwoorden van de door u gestelde vragen.

Vooreerst dan dat „overbodige”:

Het is ook mijn vaste overtuiging dat het materialisme tegenwoordig voor de rechtbank der wetenschappen afgedaan heeft. De enorme bestrijding, zoowel van Christelijken als onchristelijken kant, door kopstukken, wier namen klank hebben in de wetenschappelijke wereld, te samen met het feit dat velen het materialisme verlaten, bewijzen dit voor mij zeer voldoende.

Dat het voor lezers van de Katholiek, die zoo vaak in de gelegenheid zijn, bestrijdingen te lezen, dus overbodig is daar nogmaals op terug te komen en dus nog meer tijd en ruimte aan te verspillen, acht ik zeer terecht opgemerkt.

Dat u verder betwijfelt of de lezers van de Katholiek wel zoo goed van 't materialisme op de hoogte zijn, ligt geheel aan u zelf, en uit de redenen die u daarvoor aanhaalt, moet ik, eerlijkheid vooropgesteld, een enorme onkunde concludeeren.

1°. De kwestie van het vrije onderzoek.

Ik betreur het ten zeerste dat ik bij u, evenals vooral bij de protestanten een verkeerde opvatting hiervan moet constateeren. U weet toch wel, dat iemand, die het voor zijn studie noodig heeft alles mag onderzoeken en bestudeeren wat daarmee annex is. Komt hij bij die studie tot resultaten, die schijnbaar in strijd zouden zijn met het Geloof, dan kan hem voorzichtigheid in het-zich-uiten tegenover minder-ontwikkelden worden aangeraden, niemand zal hem echter beletten, op zijne resultaten voort te bouwen en nog verder te gaan.

Om een voorbeeld te noemen.

Iemand kan zeer goed katholiek zijn, en tegelijk aannemen, dat de mensch ontstaan is door voortdurende organische ontwikkeling uit een of andere lagere diersoort, mits hij aanneemt dat God in zijne oneindige wijsheid en almacht, dien urmensch, op een door Hem bepaald tijdstip begiftigd heeft met eene onsterfelijke ziel en daardoor met reden en verstand; maar wel zou de kerk er tegen zijn, dat nu b. v. [vanaf den preekstoel als onaanstootelijke

waarheid den minder-ontwikkelde zou worden verkondigd: de mensch stamt af van den aap.

Dat de Kerk verder zorgt, dat zedeloze, ongodsdienstige lectuur gebannen wordt tot buiten het bereik van kinderen en onbekookte hersenen, daarin zie ik niets dan goed, evenzo in het feit dat zij ons die slechte geschriften aanwijst.

Zeer terecht zeide Pater Ermann in zijne lezing te Eindhoven op 22 April 1900: „De kerk is tegen het vrije „onderzoek. Weet gij, wat dat beteekent? Dit: de kerk „zegt tegen hare kinderen; je moet niet een voor een de „potjes en fleschjes proeven, om te probeeren wat vergif „is, maar gij moet het aan den apotheker vragen”.

2°. Dat het u voorkomt, dat niemand een objectieve uiteenzetting, stammende van Katholieken huize, kan aanwijzen, kan ik heusch niet helpen. Mag ik u echter om u op dit punt gerust te stellen de volgende namen noemen, allemaal van katholieke menschen, die het materialisme bestreden hebben: Dr. Gutberlet, Dr. Schanz, Guilhé de Projot (een bekeerd materialist, wiens werk in het Duitsch vertaald en van aanmerkingen voorzien is door Dr. Braig) Dr. Mercier, J. Beyssens, wiens pas verschenen boek ik onlangs behandeld vond in de Tijd.

Verder nog de volgende tijdschriften: de Katholiek, de Studien, Les Études, Stimmen aus Maria Laach, der Katholik, Zeitschrift für Katholische Theologie enz. enz., die allen meer dan eens het materialisme hebben uiteengezet en bestreden.

En nu de door u gestelde vragen.

Neen, ik zal den arbeider niet het recht ontzeggen zijn waar zoo goed mogelijk te verkoopen; ik zal hem evenmin de middelen ontzeggen tot een beteren verkoop te komen, zoo men hem dwingt, zijn waar dusdanig laag te verkoopen, dat hij niet eens genoeg voor een menschaardig bestaan ontvangt; ik zal hem alleen zeggen, daarbij zoo voorzichtig mogelijk te werk te gaan, wetende dat door onbedachtzaamheid toestanden kunnen geschapen worden, waarover men zoo als het spreekwoord zegt jaren schreit.

Ook zal ik mij niet verzetten tegen organisatie als het eenige middel om den arbeider krachtig te zien post vatten tegenover alle mogelijke uitbuiting en willekeur, integendeel zooveel mogelijk zal ik hen daarbij steunen en behulpzaam zijn. Tot hoe lang? Tot dat de staat zelf gaat waken tegen dergelijke gevallen.

Den klassenstrijd zal ik niet meestrijden met het proletariaat, noch met den kapitalist, overtuigd zijnde dat demping het beste middel ter verbetering is. En als er, nu de staat nog niets doet, strijd in den waren zin des woords mocht ontstaan, dan zal ik mij scharen aan die zijde, waaraan naar mijn oordeel het recht is.

J. J. C. WILLEKENS.

INGEZONDEN.

Den Heer J. W. ALBARDA.

De Heer Albarda schijnt een andere opvatting te hebben van schelden dan ik. Ik noem zijn stukje een scheldstukje. Schelden is volgens mij ongemotiveerd beschuldigen.

Dat heb ik Jordens niet gedaan. U doet het mij wel. Wat ik in Jordens stuk ploertig vond hebt u niet goed gepraat. Ik begrijp niet, mijnheer Albarda, hoe u een oordeel kunt hebben over het insinueeren van Jordens. Hij heeft dit gedaan op de voorlaatste kroegvergadering. U was daar niet aanwezig en ik ontzeg u dus alle recht daarover mede te spreken.

Eveneens vind ik het onbegrijpelijk (zacht uitgedrukt) dat u de reden tot mijn anoniem schrijven toeschrijft aan vrees of schaamte na mijne besliste ontkenning hieromtrent in mijn vorig stukje.

Dat ik voor mijn anoniem schrijven geldige reden meen te hebben, is voor mij het onaangenaamst.

Dat de redactie die reden ook geldig achtte moest voor u aanleiding zijn om niet op een verwaten manier te oordeelen over iets, waarvan u letterlijk niets weet.

Verder kwalificeert u mijn argumenten tegen Jordens als werkgeversargumenten. Ik ontken, dat zij daarmee afge-
maakt zijn.

X.

Waarde Redactie.

Met uw antwoord op mijn ingezonden stuk in het blad van 13 Febr. hebt ge mij wel verbaasd maar niet bevredigd.

Gij verklaart dat de redenen, die X beletten onder zijn waren naam te schrijven door u worden gebillijkt, en ge meent zonder mij die redenen mee te deelen (waartoe ge niet gerechtigd zijt) uw houding niet te kunnen verdedigen.

Ik ben van oordeel dat ook al deeltet ge mij die redenen mee; uw gedrag daardoor niet zou zijn verontschuldigd.

Want al kunnen er redenen bestaan die 't iemand moeilijk maken een stuk over een bepaalde kwestie of tegen een bepaald persoon met zijn naam te onderteekenen — die redenen billijken een stilzwijgen maar rechtvaardigen het nooit als die iemand dan zijn toevlucht neemt tot anonieme belediging.

Of heeft in uwe oogen de man die een ander niet in het open veld aanvallen kan met opgeslagen vizier, het recht een sluipmoord te doen?

Toen de omstandigheden X. verhinderden openlijk tegen Jordens partij te kiezen, had hij van de bestrijding moeten afzien, en die aan anderen moeten overlaten die wel hun gezicht konden en durfden vertoonen.

Ik blijf het dus afkeuren dat gij redactie, de anonieme belediging hebt toegelaten, en zou de opname van het bewuste stuk nog hebben gelaakt ook al was het niet anoniem geplaatst. Stukken die geheel of gedeeltelijk uitingen zijn van de zucht tot persoonlijke belediging behooren zonder pardon in uw prullemand.

Daarom mocht ook Jaeger's antwoord destijds niet opgenomen zijn. Gij hebt het plaatsen daarvan niet gerechtvaardigd door te zeggen dat een inleider van een debat toch altijd het laatste woord heeft. Want het mag u niet onverschillig zijn hoe dat laatste woord is! Ieder stukje dat een laatste woord is in een discussie heeft toch niet als zoodanig recht op plaatsing, ook al is het van min gehalte!

Als ge deze dingen uit het oog verliest maakt gij van uw blad een riool.

Ik hoop dat gij u spoedig eens een helder begrip vormt van een goede maatstaf bij de beoordeeling van stukken. Het komt me voor dat ge hieromtrent nog danig in de lorum zijt.

Intusschen hebt ge mijn vrees niet weggenomen dat X. misschien een redacteur is. Ik vermoed van wel. En ik herhaal mijn aandrang dat gij hem dan tot opstappen zult noodigen, en nog liever nopen.

J. W. ALBARDA.

Geachte Redactie.

Ik kan niet nalaten even een woord van protest te laten hooren, tegen het onderschriftje dat door u onder het ingezonden stuk van den heer Albarda in 't laatste weekblad is geplaatst.

In 't erkennen van een begane fout schuilt geen schande en 't ware uwerzijds heel wat beter geweest dit hier rondweg te doen, dan door een volkomen ongemotiveerde hooge toon aan te slaan, te trachten uw figuur te redden. Wanneer omstandigheden iemand beletten zich openlijk te toonen, dient hij zich te onthouden van persoonlijke beledigingen en insinuaties. Dit hadt u moeten inzien.

Overigens kan ik me geheel met het stukje van den heer Albarda vereenigen.

J. F. LIGTENBERG.

Waarde Redactie.

X. had motieven om anonym 't voorstel-Jordens te bestrijden. Maar hoe eerbiedwaardig deze (en op gezag van u, redactie, geloof ik gaarne dat ze 't in niet geringe mate waren) ook mochten zijn, hem wettigen een anonym scheldpartijtje tegen den persoon-Jordens op touw te zetten konden ze in geen geval. Gij hadt zijn stuk slechts ontdaan van enkele onreinheden mogen plaatsen; en zeker toch na de enkele opmerking van Albarda uw ongelijk moeten erkennen. Nu ge blijft volharden kan misschien alleen de verklaring van meerderen u aan de juistheid van uw gevoel in dezen doen twijfelen. Vandaar dit enkele woord.

v. D. BROEK.

De redactie erkent, dat het voorlaatste schrijven van den heer X. aanleiding kan geven tot de conclusie, dat hij den heer Jordens persoonlijk heeft willen aanvallen. Ons is gebleken, dat dit de bedoeling van den heer X. niet is geweest.

(Zie vervolg Bijvoegsel.)

BIJVOEGSEL

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD

van DONDERDAG 20 FEBRUARI 1902.

Wij blijven het onder pseudoniem schrijven billijken, doch verzoeken den heer X. zijn naam aan den heer Jordens bekend te maken.

Hiermede sluiten wij de discussie over deze zaak.

REDACTIE.

Correspondentie.

Een abonnée. Uw stuk van te weinig gewicht om te worden opgenomen.

ONTVANGEN:

„De Natuur”, populair geïllustreerd maandschrift.

Prijs per jaargang f 5,20.

„Voor Hoofd en Hart”, letterkundig familie-tijdschrift.

Berichten en mededeelingen.

De redactie ontving een brief, opgedragen „Aan enkele dappere leden van het D. S. C.”

Mochten er heeren zijn, die hierop wenschen te reflecteeren, zoo kunnen zij bij de redactie van bovengemeld schrijven inzage krijgen.

Door eene vergissing van den corrector zijn er eenige fouten in het stukje „de Wekker” geslopen. Zie vorig S.-W.

Waar staat op regel 8, immers, lees: nummer.

In regel 2 v. o. moet ingevoegd worden: diene. F. W.

Ondersteuning der Werkstakers te Amsterdam en Enschede.

Lijsten ter teekening liggen op de Leeszaal der Societeit „Phoenix”.

ADVERTENTIEN.

Gemeubileerde Kamer te huur.

Adres PEPPERSTRAAT No. 4.

Bij den Boekhandelaar J. WALTMAN Jr., zijn voorhanden proefnummers van

DIE WOCHÉ,

Moderne Illustrierte Zeitschrift

Prijs per kwartaal f 2,50.

„ „ nummer f 0,20.

Bij den Uitgever J. WALTMAN Jr. is verschenen:

BOUWSTIJLTYPEN

DOOR

J. H. W. LELIMAN, B. I.

Prijs f 1,90

en

Pract. oefeningen in Natuurkunde

voor a. s. Technologen.

Leidraad bij het Onderwijs aan de P. S.

DOOR

DR. M. DE HAAS.

Aflevering II. — Prijs f 1,25.

Oranje Limonade.

van het Delftsche Scheikundig Laboratorium is steeds voorhanden bij

J. J. G. BOERE,

Telefoonnummer 188.

Hypolitusbuurt 2.

Bij den Uitgever J. WALTMAN JR. te DELFT is verschenen:

Magnetische en Electriche metingen

met bijzondere toepassingen op het onderzoek

naar de magnetische eigenschappen

van ijzersoorten en het ijken van meetinstrumenten,

DOOR

G. J. VAN SWAAY, C. I.,

Leeraar aan de Polytechnische School.

BLOEMENMAGAZIJN

S. BRUIGOM,

HOUTTUINEN.

Telefoon No. 6.

Speciaal in

FIJNE ZAALVERSIERING

BOUQUETTEN, KRANZEN ENZ.

Ingericht voor verzending.

BLOEMLEZING

uit het mengelwerk van den Delftschen Studenten Almanak van 1876-1898.

SAMENGESTELD

door de Commissie tot Redactie van den Delftschen Studenten Almanak voor 1898.

Gebonden in linnen band, ruim 400 bladzijden.

Prijs f 2,50.

Uitgave van J. WALTMAN Jr., Binnenwatersloot 33

Bij den Boekhandelaar J WALTMAN Jr. zijn voorhanden:

◆ ◆ ◆ ◆ **ETSEN** ◆ ◆ ◆ ◆

naar Oude en Nieuwe Meesters,

à / **0,50 per stuk,**

en eene zeer groote collectie:

fraaie moderne SCHILDERIJ-LIJSTEN.

MINIATUUR-ALBUM VAN DELFT,

formaat 17 × 15 millimeter.

bevat fotografische reproducties van:

HET STADHUIS,
DE NIEUWE KERK,
DE OUDE KERK,
HET STANDBEELD VAN HUGO DE GROOT,
DE POLYTECHNISCHE SCHOOL,
DE SOCIETEIT PHOENIX.

Prijs / 0,50.

Prijs / 0,50.

Uitgave van J. WALTMAN Jr, Boekhandel,
Binnenwatersloot

BOEKDRUKKERIJ J. WALTMAN JR.

BINNENWATERSLOOT 33,

beveelt zich aan voor het leveren van

VISITEKAARTJES, INVITATIEKAARTEN, PROGRAMMAS,
BALBOEKJES, MENU'S, CONVOCATIEBILJETTEN,
DIPLOMA'S, KWITANTIEN, REGLEMENTEN, STATUTEN,

enz. enz.